

23 oktober

Info 2

**Rapport speciellt uppdrag
inom Medicinska fakulteten**

Föredragande: Ingemar Carlstedt

Till
Dekanus
Medicinska Fakulteten
Lund

Denna *tredje delrapport* var ursprungligen avsedd som slutrapport, men jag konstaterar att mycket utvecklingsarbete och planering fortfarande pågår och förväntas pågå under lång tid framåt därför att många tänkta projekt kräver djupare analys inför beslut och vägval. Jag föreslår därför att slutrapporten ersätts av denna delrapport samt av en fortsatt serie rapporter som följer en årscykel som synkroniseras med fakultetens budgetprocess:

- *Januari: sammanfattande tillbakablick och utblick inför kommande budgetår*
- *Maj: identifiering av konkreta projekt och delmål inför budgetberedningen för kommande år*
- *September: konkretisering inför budgetbeslut*

Föreliggande rapport sammanfattar och uppdaterar delar av tidigare delrapporter och är därför i vissa stycken likalydande. Rapporten avslutas med konkreta förslag inför 2013.

Lund 2012-10-12

Ingemar Carlstedt, professor

Lokaler för forskning och undervisning

Fakultetens lokaler är i stort sett fyllda och den största samlade lokalreserven finns på Wallenberglaboratoriet i Malmö (ca 500 kvm). På BMC finns nu de lokaler tillgängliga som Bioinkubatorn lämnat (ca 1300 kvm), men dessa är redan på väg att tas i anspråk. På BMC och CRC är efterfrågan på skrivplatser och mindre mötesrum relativt sett större än på laboratorieyta, dvs balansen mellan "torra" och "våta" ytor är långt ifrån optimal. En förklaring är att fler kliniker arbetar tillsammans med de experimentella forskarna och att klinikern behöver "sin" privata skrivplats men kan dela labplats. En annan förklaring är att experimentella forskningsdata idag genereras i större omfattning med högkapacitetstekniker än tidigare och att behovet av manuellt "våtlaborerande" minskat. Mer tid tillbringas därför vid datorn och i gruppdiskussioner för bearbetning. En förtätning och ett effektivare utnyttjande av fakultetens nuvarande laboratorielokaler kan därför uppnås om fler skrivrum kan knytas till laboratoriemiljöerna. Jag gör bedömningen att detta är det kostnadseffektivaste sättet för fakulteten att funktionellt expandera lokalbeståndet för den experimentella forskningen och att alla möjligheter till förtätning skall beaktas.

Uppskattning av framtida lokalbehov

Mitt uppdrag omfattar bl.a. att ta fram en prognos för fakultetens lokalbehov i ett femårsperspektiv. Inledningsvis genomfördes med stöd av fakultetskansliet en kartläggning av pensionsavgångar samt försök att genom trendanalys "extrapolera fram" det framtida behovet. Jag konstaterar att omvärldsfaktorer som strategiska satsningar inom ramen för t.ex. forskningspropositionen och EU, projekt av typen Medicon Village, framgångsrika strategiska satsningar som t.ex. Primärvårdscentrum samt den omstrukturerad som pågår inom sjukvårdsorganisationen i betydligt större grad påverkar fakultetens lokalförsörjningsbehov än vad som kan uppskattas genom att kartlägga generationsväxlingar och den "organiska" tillväxten. De omvärldsinitierade förändringarna tenderar att ske "språngvis" och är därmed svårare att parera.

Min rekommendation är att fakulteten under 2013 noga följer utvecklingen inom sjukvårdsorganisationen, etablerar den tänkta verksamheten på Medicon Village (se nedan), initierar en tillbyggnad av CRC (se nedan), värderar förutsättningarna för ett nytt centrum för vårdforskning och de medellånga vårdlinjeutbildningarna (se nedan) samt säkerställer en strategisk lokalreserv för att kunna hämta hem större satsningar initierade av EU och regeringen. Först därefter finns det skäl att återkomma till frågan om hur det framtida behovet skall uppskattas.

BMC

BMC studentcentrum i det tidigare s.k. Immunbiologihuset togs i bruk höstterminen 2011. Studentcentrum omfattar 2.5 våningsplan av 4 och resterande ytor har disponerats för administration och mötesverksamhet. Lokalerna för morfologiundervisning i tidigare zoofysiologen, seminarierummen för PBL-undervisning i B- och C-husen samt uppehållsytorerna i Olles fik har samlats här och grundutbildningen har dessutom fått de nya grupprum som de utökade utbildningarna kräver. De grupprum som frigjorts inom

forskningsvåningarna kan genom smärre lokalanpassningar erbjuda fler skrivplatser för forskare och denna process har påbörjats. Utöver efterfrågan på fler skrivplatser finns ett ökande behov av speciallaboratorier, bl.a. dedicerade utrymmen för cellodling. En teknisk genomgång av i första hand Wallenberg Neurocentrum (ett av de äldsta icke åtgärdade husen inom BMC-komplexet) har initierats tillsammans med LU Byggnad och Akademiska hus för att utreda hur väl de tekniska installationerna (t.ex. ventilation och elförsörjning) möter verksamhetens framtida krav. Kostnaderna för media (värme, kyla, vatten och elektricitet) uppgår till ca 20 mkr/år för BMC och även måttliga procentuella besparingar skulle kunna få genomslag i fakultetens budget. Jag har därför tillsammans med LU Byggnad börjat undersöka förutsättningarna för att investera i energi-besparande teknik och andra åtgärder för att minska dessa kostnader.

CRC

På CRC saknas ett betydande antal kontorsarbetsplatser, inte minst mot bakgrund av den stora expansionen av Primärvårdscentrum. En teknisk förstudie visar att kontorsdelen på CRC kan utökas med två våningsplan vilket skulle generera 35-40 kontorsarbetsplatser och lösa de akuta problemen. CRC har presenterat ett hyresunderlag som visar att lokalerna snabbt kommer att fyllas. En utvärderas den tekniska utredningen av LU-Byggnad, finansieringsfrågan utreds och kontakt tas med stadsbyggnadskontoret för att säkerställa att inga problem föreligger med bygglov. Den totala projektramen är på knappt 50 mkr med en kalkylosäkerhet på ca 20 %. Från denna kalkyl kan (när finansieringsfrågan är belyst) en årshyra uppskattas, vilken tillsammans med avskrivningar för inredning och utrustning definierar fakultetens ekonomiska åtagande. Nästa steg i processen är att bereda ett beslut för en fullständig projektering. Denna kostar i storleksordningen 4 mkr, en kostnad som läggs in i projektet om det fullföljs.

Wallenberglaboratoriet i Malmö representerar en särskild problematik i det att det finns behov av renovering och omdisponering för sammantaget betydande kostnader (uppskattat till 60-100 mkr beroende på om man väljer att utvidga lokalytorna eller inte). Ett alternativ som har framförts är etablera ett "nytt" Wallenberglaboratorium i direkt anslutning till någon av de nya klinikbyggnader som planeras inom sjukhusområdet i nära anslutning till CRC och därefter riva det nuvarande komplexet. Åtgärden kan tyckas drastisk, men kan mycket väl visa sig vara en betydligt bättre lösning, om än till ett något högre pris. Det saknas idag underlag för att ta ställning till alternativen och en ytterligare komplikation är att Region Skånes planer för SUS Malmö ännu inte konkretiserats. Min slutsats är att man skall analysera situationen noga innan man investerar betydande medel i det nuvarande Wallenberglaboratoriet och föreslår att frågan parkeras tills underlag föreligger för en förutsättningslös bedömning.

Lokaler för forskning, undervisning och administration för Health Science Centre (HSC)

Denna del av rapporten är en uppdaterad version av min delrapport 2 till dekanus daterad 2012-06-14.

Health Science Centre (HSC) är till största delen är fullt. Jag konstaterade vidare att av husets ca 12 000 kvm är närmare 30 % korridorer, att ytorna inte är särskilt effektivt disponerade samt att det mot bakgrund av att hyresavtalet för huvudkomplexet löper ut 2017 finns anledning att nu överväga alternativa lösningar. Verksamheten har genom ordföranden i styrelsen för HSC, Bengt Sivberg, framfört önskemål om att utreda förutsättningarna för att etablera verksamheten i nya lokaler mera centralt på campus.

En s.k. volymstudie har genomförts med utgångspunkt från det nuvarande lokalprogrammet för HSC (fast baserat på ca 10 000 kvm) som ett första steg i att beakta en sådan tänkt nyetablering och då särskilt undersöka om nya lokaler kan placeras i nära anslutning till Biomedicinskt Centrum (BMC). En idéskiss har tagits fram som visar hur en sådan byggnad skulle kunna utformas och anslutas till BMC-komplexet med bibehållen egen identitet.

Nästa steg i processen är att utarbeta ett uppdaterat lokalprogram som läggs in i byggnadsvolymer. Detta är en nödvändig förutsättning för att göra den kostnadsuppskattning som måste ligga till grund för ett framtida beslut om fullständig projektering. Processen erbjuder möjligheter till strategiska vägval av stor betydelse för hur fakulteten i framtiden utformar sina utbildningar. I princip kan läkarutbildningen och t.ex. sjuksköterske- och sjukgymnastutbildningarna samlokaliseras vilket förutom de strategiska och pedagogiska implikationerna innebär att uppehållsytor, grupprum, läsplatser, föreläsningssalar och studentservice (inklusive studievägledning) kan samlokaliseras och effektiviseras. Sannolikt innebär detta att de totala ytorna kan reduceras, vilket är en avgörande faktor för hyreskostnaden.

Även för vårdforskningen skulle en lokalisering centralt på campus innebära strategiska fördelar. Verksamheten kommer närmare den experimentella forskning och värdet av detta är t.ex. Multipark ett utmärkt exempel på. Det finns goda skäl att anta att större forskningssatsningar riktade mot de stora folksjukdomarna i framtiden kommer att kräva ett samlat grepp som omfattar hela kedjan från experimentell laboratorieforskning via klinisk patientnära forskning och vårdforskning till implementeringsforskning. Ett forskningscentrum framvuxet ur ett integrerat BMC/HSC placerat i omedelbar närhet till sjukvården samt samhällsvetenskapliga och humanistiska fakulteterna kommer att ha få motsvarigheter i Europa och skulle kunna bli en kraftfull aktör i framtiden. Nationellt planeras ett antal vårdforskningsinstitut och här erbjuds en utmärkt möjlighet att bygga skräddarsydda lokaler för ett sådant.

Inom BMC-komplexet disponerar fakultetskansliet och EMVs kansli sammantaget betydande ytor och flyttar kansliet för Hälsa, Vård och Samhälle till nya lokaler invid BMC är det en öppen fråga om vilka ytmässiga synergier som kan uppnås vid en samlokalisering av dessa tre verksamheter. Utöver dessa synergier kan man förvänta sig att tätare informella kontakter, fikagemenskap etc i realiteten effektiviserar handläggning av ärenden som löper genom organisationen samt att man kan samutnyttja teknisk utrustning.

Innan ett uppdaterat lokalprogram föreligger är det svårt att uppskatta den totala kostnaden för projektet. Idag betalar fakulteten ca 14 mkr (rensat från lokalkostnads-pålägg) för 12 000 kvm och vi kan förvänta oss en hyreshöjning när nytt kontrakt skall tecknas och efter en genomförd, nödvändig renovering. Runt 20 mkr är nog en rimlig framtida kostnad och idag talar man även om att lösa akuta problem med baracker.

Ett riktvärde för nya "torra" lokaler är storleksordningen 2500 kr/kvm, vilket för 10-12 000 kvm skulle innebära en total årshyra på ca 25-30 mkr till vilket avskrivningar för utrustning och inredning skall adderas. Den öppna frågan är hur mycket effektivare ytor vi kan skapa (beakta 30% korridorer på nuvarande HSC) och vilka ytmässiga synergier den nära lokaliseringen till BMC leder till. Till detta kan sannolikt läggas besparingar genom verksamhetsmässiga synergier som gemensam reception, serviceorganisation, biblioteksfunktion och annan studentservice.

Enligt min uppfattning måste fakulteten bemanna ett antal arbetsgrupper för att belysa de strategiska frågor som pekas ut ovan, t.ex. en som utreder forskningslokaler, en utreder grundutbildningslokaler (som även hanterar bibliotek och studentservice) samt en som belyser de potentiella fördelarna med en för samlokalisering av administrationen. Jag vill betona att tiden är knapp och att om man lägger samman förväntad tidsåtgång för att ta fram ett lokalprogram, foga in detta i byggnadsvolymer, hantera planfrågorna med Stadsbyggnadskontoret, tid för projektering och för byggprocessen riskerar man i princip att passera 2017. Jag uppmanar därför fakulteten att skyndsamt handlägga frågan.

Medicinska fakultetens etablering på MV

Storleksordningen av etableringen

Det cancercentrum som diskuteras på MV innebär en nyetablering av Medicinska Fakulteten på knappt 4000 kvm till en kostnad av ca 2500 kr/kvm, totalt 10 mkr. Storleksordningen 4000 kvm är den yta som fn önskas av inflyttande cancerforskare (om nu alla flyttar). Vidare friställs två våningsplan på BMC i samband med att Bioinkubatorn och Immunteknologi flyttat/flyttar till MV, vilket motsvarar en hyra på ca 8 mkr. Sammantaget motsvarar detta ett ekonomiskt åtagande för Medicinska Fakulteten som i storleksordning motsvarar BMC D-hus. Till detta kommer lokalanpassningskostnader, flyttkostnader, ökade kostnader för forskningsapparat och service, samt önskemål om att fakulteten öppnar ett djurhus där.

Fakulteten kan buffra kostnadsökningen genom att lämna de lokaler som utnyttjas av de verksamheter som flyttar, men inte i samma omfattning, och dessutom byts billigare lokaler mot dyrare. Nettoeffekten är därför svår att bedöma i dagsläget, men sammantagningvis innebär etableringen av ett cancercentrum på MV både instegskostnader och ökade årliga hyres- och driftkostnader.

Det är emellertid viktigt att notera att särskilt de lokaler som cancerforskarna lämnar vid "ingång 78" i Malmö är hårt slitna och att man är mycket trångbodd. Den fysiska arbetsmiljön har ifrågasatts och lokalerna är i stort behov av åtgärder. Vidare kan dessa

utrymmen komma att avropas av Region Skåne för att klara den stora omstrukturering som kan initieras inom sjukvårdsorganisationen. En etablering på Medicon Village kan ur detta perspektiv visa sig framsynt!

Djurhusen på MV

Djurhusfaciliteterna på MV är på två våningsplan om vardera ca 3000 kvm där det ena är anpassat för s.k. stordjur som används i mycket begränsad omfattning vid fakulteten. Det andra planet är en enhet för djurexperimentell forskning som är betydligt större än de behov cancerforskarna på MV förväntas ha. Hyran för hela detta plan skulle med den hyra universitetet betalar för laboratorierna hamna på ca 7.5 mkr och utöver detta krävs det investeringar i teknik.

Faciliteterna har vidare har en profil som matchar fakultetens nuvarande behov dåligt och det är av olika skäl (hygien, säkerhet och kapitalförstörelse) är olämpligt att förlägga fakultetens planerade produktionsenhet och karantän dit. Fakulteten kan emellertid öppna en filial på MV för att ge cancerforskarna närservice under förutsättning att vi kan hitta en instegslösning som fakulteten kan bära ekonomiskt. Forskarna på MV måste emellertid vara införstådda med att djur härifrån av hygienskäl inte kommer att tas in till BMC djurhus LBICs resurser. Detta är en etablerad princip som bygger på riskanalys och säkerhetstänkande. Man förflyttar alltid försöksdjur "vertikalt" (dvs från "renare" till "smutsigare" enhet) och aldrig "horisontellt" (dvs mellan enheter med samma hygienstatus).

MV förhandlar med en CRO om en etablering där och fakulteten ser positivt på denna lösning eftersom det potentiellt skulle bredda det samlade serviceutbudet. Ett CRO har sannolikt synpunkter på en etablering av fakulteten på MV och frågan parkeras i avvaktan på samtal mellan MV och tänkt CRO.

Cancercentrum vid MV som strategisk satsning

Etableringen av ett cancercentrum på MV ses som en betydande strategisk satsning av LU, men satsningen är i princip ofinansierad och etableringen får till största delen bäras av Medicinska Fakulteten inom befintliga ramar. LTHs etablering är i det närmaste kostnadsneutral eftersom man flyttar mellan ungefär lika stora ytor till ungefär samma hyreskostnader. En konsekvensanalys har genomförts som visar på det positiva för cancerforskningen, men analysen haltar eftersom den inte tar hänsyn till helheten.

Det är i sammanhanget viktigt att komma ihåg att det planerade cancercentrat vid MV långt ifrån samlar all cancerforskning vid LU och då särskilt inte den klinisknära. Lika mycket som att samla ihop, drar man isär. Vilken verksamhet som till slut landar på MV har inte styrts av någon övergripande strategisk analys utan har kommit att bli resultatet av att frågan drivits av en grupp enskilda forskare. Det är därför hög tid att Medicinska Fakulteten tar ett samlat grepp på verksamheten på MV.

Hur kommer vi till avslut?

I grund och botten är det en fråga om att genom formella beslut på rektorsnivån tydligt definiera förutsättningarna för projektet och därmed skapa den trygghet fakultet-

styrelsen behöver för att ta ekonomiskt ansvar för etableringen, samt att "parkera" projektet i fakultetens linjeorganisation så att det klart framgår vem som har ansvar för vad.

Tre frågor är avgörande:

Vem har "bottenansvaret" för etableringen?

Hur parkeras MV i fakultetens linjeorganisation?

Hur fogas MV in i fakultetens övergripande strategier ur ett infrastrukturperspektiv?

"Bottenansvaret"

Initiativet till förhyrningen kommer från rektor och etableringen ses som en strategisk satsning av *universitetet*. Medicinska fakulteten har inte haft något egentligt val och processen har till stora delar drivits över huvudet på oss. Det är därför fullt rimligt att rektorsnivån tar ett "bottenansvar" för etableringen, dvs. står som yttersta ekonomiska garant om Medicinska Fakulteten *som konsekvens av etableringen vid MV* skulle stå med för stor lokalkostym i framtiden. Detta kan t.ex. säkerställas genom att Medicinska Fakulteten kan lämna lokalerna på MV om de kommer att utgöra en för stor belastning på ekonomin.

Linjeorganisationen

Fakulteten har en arbetsordning där en husstyrelse hanterar ytor, hyror, infrastruktur och service för varje enhet inom definierade ramar. Ordföranden i husstyrelsen sorterar i linje direkt under dekanus och har i princip "prefektansvar" för verksamheten. Därmed skapas trygghet och enheten riskerar inte att bli ett svart hål i ekonomiskt hänseende. Styrelsen tar beslut om servicenivå och matchar detta med ett kostnadsuttag.

En motsvarande styrelse *för medicinska fakultetens forskare* vid MV skulle lösa många problem, men ett radikalare grepp vore att lägga in ytorna under BMC-styrelsen där hela strukturen redan finns etablerad. En samlad stor enhet kommer lättare att kunna hantera ett eventuellt lokalöverskott och även att ta in "nya" verksamheter.

BMC har under de senaste åren fyllt ett stort nybyggt hus, omvandlat icke-funktionella laboratorielokaler till bl.a. fakultetskansli, etablerat ett uppskattat studentcentrum, byggt ut lunchserveringen, och anpassat funktionsytor för en förändrad laborativ verksamhet. Utöver detta har djurhuslokalerna omdisponerats för att inrymma spetsteknologi för biomedicinsk "imaging", cellodlingskapaciteten byggts ut samt en förtätning motsvarande minst ett våningsplan i cellbiologihuset genomförts. Sammantaget är detta stora förändringar som varit kostsamma och i detta perspektiv ter sig det lokaltillskott som MV representerar som fullt hanterbart. BMC har betydande erfarenhet att hantera stora projekt.

MV som del av fakultetens övergripande strategier

Medicinska fakulteten har självfallet ansvaret för de strategiska framtidsfrågorna inom sitt verksamhetsområde inte minst för att garantera att enskilda satsningar samordnas inom ramen för ett strategiskt helhetsperspektiv och inom de ekonomiska ramar som fakulteten långsiktigt förmår att bära. Framför oss har vi att hantera localsituationen för HSC, vilket kan innebära att integrera vårdforskningen med fakultetens övriga forskningsverksamheter och att samordna t.ex. läkar- och sjuksköterskeutbildningarna. Utöver detta skall vi förhålla oss till den problematik som initierats av det stora förändringsarbete som nu pågår inom SUS och laboratorieförvaltningen.

Personligen tror jag att MV kommer att vara en nödvändig pusselbit för en bra helhetslösning, men etableringen väcker frågor om prioriteringar och kostnadsansvar. Med all respekt för MV som strategisk satsning är det svårt att se att enheten kommer att representera ens 10% av de lokalresurser fakulteten sammantaget behöver disponera för sin verksamhet och den eventuella ekonomiska problematiken borde därför vara hanterbar. MVs potentiella värde ligger vidare i att, förutom att sammanföra delar av fakultetens cancerforskare, erbjuda den expansionsyta som kan komma att krävas för att fakulteten skall kunna hämta hem några av de stora satsningarna på livsvetenskaperna som statsmakterna aviserat. Idag saknar vi större expansionsmöjligheter på BMC och CRC, och MV kan därmed (indirekt) erbjuda en nödvändig strategisk lokalreserv. Tyvärr föreligger en låsning i det att MV skall vara ett rent cancercentrum och det är oklart om det MVs styrelse eller Medicinska Fakulteten som bestämmer den strategiska inriktningen. Flexibiliteten hade varit större utan dessa frågetecken, men de kan förhoppningsvis rätas ut under resans gång.

Medicinska fakultetens ledning och styrelse har uppfattats som motståndare till en etablering på MV, men ifrågasättandet beror (hittills) på bristande underlag om det verkliga ekonomiska åtagandet och att någon konsekvensanalys som ser till helheten inte genomförts. Medicinska Fakultetstyrelsen har för inte så länge sedan fått ta ansvar för en smärtsam ekonomisk saneringsprocess och är helt enkelt rädd för att det nuvarande underskottet åter skall växa fakulteten över huvudet. Det s.k. motståndet kan därför lika gärna stavas ansvarstagande!

Forskningsinfrastruktur

Djurhusorganisationen

En välfungerande och professionell försöksdjursverksamhet är en absolut förutsättning för att medicinska fakulteten skall kunna ligga i forskningens framkant. Vi ser två tydliga trender: Den ena innebär att tung utrustning för avbildning *in vivo* i lokaliseras i ökande omfattning till djurhusen, den andra är att alltmer plats upptas av avel där syftet är att genom korsningar generera nya djurmodeller. Båda trenderna ger undanträngningseffekter och djurhusen är nu på väg att nå kapacitetstaket. Försöksdjursmodeller baserade på transgen råtta är på väg att etableras och när denna utveckling tar fart kommer vi snabbt att få ett markant ökat kapacitetsbehov. Råttor har många fördelar framför mus men tar betydligt större plats.

Lokaler för avel och för barriärfunktionerna behöver inte vara förlagda till campus utan kan med fördel placeras "off site". Djurhusorganisationen undersöker förutsättningarna och kostnaderna för en nyetablering av en sådan produktionsenhet. Tanken är att använda den typ av renrumslösningar som används inom industrin och förlägga dessa till en industrihangar med god transportlogistik till BMC/CRC. Kostnaderna kan i dagsläget inte specificeras men kan uppskattas rymmas inom 80-100 mkr som skrivs av under en tioårsperiod. Vi söker nu efter en lokal för ändamålet och förbereder upphandling.

Den s.k. karantänen, som nu inryms i patologens djurhus i Lund, måste flyttas eftersom Region Skåne gör anspråk på dessa lokaler. Planen att förlägga funktionen till ett äldre djurhus på Kemicentrum har avskrivits eftersom uppgradering av vitala funktioner visat sig bli för kostsam och vi planerar nu för en lösning motsvarande den som skisserats ovan för produktionsenheten. Projektet kommer att innebära en årlig hyreshöjning på ca 1 mkr och utöver detta tillkommer flytt- och etableringskostnader. Jag bedömer åtgärderna som tvingande och har lämnat över projektet till LU-Byggnad.

Det projekt jag beskrivit i delrapport 1 och som syftar till att inlemma skyddsrummet i Wallenberg Neurocentrum till den konventionella enheten vid djurhusen i BMC har parakerats i avvaktan på resultatet av förnyad utredning om ventilationen i huset och hur stor kapacitet som finns tillgänglig för den nya enheten.

En utredning om att gå över till engångsburar som alternativ till att investera i ny stor diskrobot på BMC djurhus närmar sig avslut liksom utvärdering av ett administrativt datasystem för att effektivisera verksamheten. Dessa projekt är finansierade inom ramar som givits i tidigare budgetbeslut, men har inte konkretiserats eftersom underlag för beslut ännu inte är framme eller därför att tidigare tekniska lösningar visat sig vara undermåliga.

Vid årsskiftet implementeras det ny s.k. EU-direktivet som får betydande konsekvenser för hur försöksdjurfrågorna hanteras vi universitetet. Direktivet innebär bl.a. ökade krav på utbildning av den personal som genomför djurförsök samt inrättande av ett centralt övervakande organ direkt under rektor. Direktivet, som är tvingande innebär sannolikt ökade kostnader och jag återkommer när konturerna klarnat.

Biblioteksorganisationen

Universitetet har from 2012 implementerat en ny biblioteksorganisation och jag återkommer när det går att bedöma hur verksamheten kommer att utvecklas. Inom fakulteten fortsätter det projekt som syftar till att funktionellt göra Medicinska Fakulteten till en samlad IT-miljö. Organisationen kommer inför 2013 att förstärkas med en nyrekryterad IT-samordnare.

Biblioteks- och IKT-chefen (Colm Doyle) kommer för fakultetens räkning att samordna upphandling av elektroniska labböcker, något som några individuella forskargrupper och institutioner redan implementerat. En fråga som väckts i sammanhanget är hur dessa labböcker lagras framtidssäkrat och jag gör tillsammans med Colm Doyle bedömningen att fakulteten bör ta ett samlat grepp och erbjuda en central serverlösning med adekvat back-up i skyddade och termostaterade utrymmen.

LBIC

LBIC är förutom 7 Tesla MRI för humana studier nu i stort sett etablerat i sin första fas. Infogningen i BMC djurhus har fungerat väl men haft en viss utträngningseffekt på andra vitala verksamheter. Det s.k. cyklotronlaboratoriet har förts till LBIC organisatoriskt och medel måste tillföras LBIC för att kunna bära denna forskningsresurs ekonomiskt.

LBIC ansvarar numera för fakultetens elektronmikroskopi och denna verksamhet är nu så efterfrågad att vi börjar få kapacitetsbrist vad gäller provhantering. Ett större problem är att fakultetens instrument för svepelektronmikroskopi (SEM) nu definitivt upp-

nått end-of-life och måste ersättas. LU centralt har bidragit med en delfinansiering, men fakulteten måste tillskjuta medel för att vi skall kunna ersätta det gamla instrumentet.

ESS/MAX IV

Ett konkret förslag till ett s.k. biomedicinskt strålrör ha utarbetats och tillställts MAX IVs ledning.

Finansiering av forskningsutrustning

Verksamheten står inför en betydande problematik vad gäller finansiering av medeldyr forskningsutrustning. Kostnadsfönstret är svårt att definiera men ligger någonstans i intervallet 0.5 -10 mkr. Det finns flera förklaringar till den uppkomna situationen, men den viktigaste är att flera "tung" finansiärer numera endast lämnar bidrag till utrustning av "nationellt intresse". LU centralt har avsatt begränsade medel för forskningsinstrument och prioriterar endast universitetsgemensam fakultetsövergripande infrastruktur.

Egentligen borde det vara "brain-power" och inte "tekniken" som (inom rimliga gränser) skall vara den begränsande faktorn inom forskningen och det faktum att fakultetens forskare har så långa ledtider för att implementera ny och uppgraderad teknik underlättar knappast att driva utvecklingen vid forskningsfronten. Hela processen att identifiera ny teknik (alternativt uppgraderad äldre sådan), göra anslagsframställan, upphandla och installera kan ta uppemot två år och under denna tid arbetar verksamheten långt ifrån optimalt. Inom industrin hade de chefer som tillåtit denna tröghet snabbt flyttats åt sidan, och det är min uppfattning att fakulteten skulle öka forskarnas konkurrenskraft betydligt om ny teknik kunde säkerställas snabbare och effektivare.

En annan viktig aspekt är att ett bra vetenskapligt arbete ofta kräver tillgång till fler avancerade tekniker än vad en enskild forskargrupp har förutsättningar att själv hantera, särskilt grupper som leds av unga forskare under etablering. Fakulteten bör därför sträva efter en organisation där forskarna fördelar arbetet mellan sig och skapa en "incitamentstruktur" för att etablera ett antal öppna "verkstäder" som sammantagna hanterar den "tyngre" forskningsutrustning som verksamheten kräver.

En möjlighet är att fakulteten uppdrar åt centrumstyrelserna att inom varje enhet hantera problematiken. Detta kan praktiskt ske genom att öka den fria ramen för avskrivningar i investeringar för forskningsapparat som ställts till husstyrelsernas förfogande och uppdra åt dessa att inom varje centrum tillsammans med verksamheten prioritera vilka "core facilities" som etableras, hur de finansieras, organiseras och görs tillgängliga för alla. Denna modell skulle minska risken för parallellinvesteringar och öka kostnadseffektiviteten.

För att ytterligare öka finansieringsramen kunde fakulteten villkora en utökad tilldelning med att husstyrelsen tillskjuter ett lika stort belopp. Faciliteter som på detta sätt skulle kunna finansieras är avancerad mikroskopi, cellsorterare, PCR, histopatologiskt laboratorium, strukturbioologiskt laboratorium mm.

Konkreta förslag

BMC

Jag föreslår fakulteten:

att successivt, allteftersom konkreta behov av förtätning uppstår, ställa medel till förfogande för motsvarande lokalanpassningar

CRC

Jag föreslår fakulteten:

att när positiva yttrande föreligger från LU Byggnad och Stadsbyggnadskontoret i Malmö, samt när finansieringsfrågan klarlagts och fakultetens ekonomiska åtagande definierats, fatta beslut om full projektering av föreslagen tillbyggnad av CRC

att frågan om en renovering av Wallenberglaboratoriet parkeras tills förutsättningar föreligger att förutsättningslöst analysera de olika alternativ som beskrivs ovan

HSC

Jag föreslår fakulteten:

att tillsätta ett antal strategigrupper som ges i uppgift att ta fram ett uppdaterat lokalprogram och under detta arbete noga beakta lokalmässiga och verksamhetsmässiga synergier samt

att tillsätta en mindre styrgrupp för att koordinera dessa strategigrupper

att i budgeten för 2013 avsätta storleksordningen 2 mkr för en administrativ resurs samt till en arkitektkonsult som konverterar lokalprogrammet till byggnadsvolymer och storleksuppskattar byggkostnaderna

Medicon Village

Jag föreslår fakulteten:

att till en övre gräns på 5000 kvm acceptera en etablering på Medicon Village under förutsättning att dessa läggs under BMC-styrelsen samt att kostnaderna för lokalanpassningar och flytt fullt ut täcks av rektors medel

att fakulteten uppdrar åt BMC-styrelsen att inom denna ram besluta vilken totalyta som förhyrs

att fakulteten beslutar att lokaler på Medicon Village, såsom del av BMC, omfattas av fakultetens lokalsubventionsmodell och stöd till forskningsinfrastruktur

Djurhusorganisationen

Jag föreslår fakulteten:

att för 2013 avsätta storleksordningen 4 mkr för hyra av produktionsenhet, storleksordningen 1 mkr för hyreshöjning för ny karantän, samt storleksordningen 3 mkr för avskrivningar för investering i ny teknik

att ta höjd för kostnader för tvingande åtgärder i samband med att det nya EU-direktivet träder i kraft 1/1 2013 (det s.k. djurskyddsorganet och utökade krav på utbildning av personal som deltar i försöksdjursarbete) med storleksordningen 0.5 – 1 mkr/år

LBIC

Jag förslår fakulteten:

att anvisa LBIC medel till det s.k. synkrotronlaboratoriet samt till slutfinansiering av ett SEM (storleksordningen 3 mkr att avskrivas under 6 år)

Forskningsinstrument

Jag föreslår fakulteten:

att successivt höja den s.k. fria ramen till husstyrelserna för finansiering av forskningsinstrument villkorat med att husstyrelserna tillför lika stora medel för ändamålet